

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/206/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202483
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202483.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú A. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky U. S.Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/X, B. K. I., toho času U.-P.-V. X, XXX XX P., K., za účasti otca H. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX/XX, B. K. I., o nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním maloletého dieťaťa do cudziny, t a k t o

rozhodol:

Súd u d e ľ u j e matke, U. S., nar. XX.XX.XXXX, súhlas namiesto otca H. S., nar. XX.XX.XXXX, s vystaňovaním mal. A. S., nar. XX.XX.XXXX do K..

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.11.2022 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by jej súd udelil súhlas s vycestovaním maloletej A. do K. namiesto otca. Svoj návrh odôvodnila tým, že svoju dcéru zobrala do K., nakoľko maloletá bola ponechaná v domácnosti starých rodičov a plakala za ňou. Momentálne je mal. A. so svojimi súrodencami, je spokojná a šťastná.

2. Otec k návrhu matky nezaujal jednoznačný postoj.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že ponecháva vec na rozhodnutí súdu v zmysle oboznámených správ a dôkazov.

4. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom otca mal. dieťaťa, oboznámením návrhu na začatie konania, obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/169/2022 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

5. Na tunajšom súde sa vedie pod sp. zn. 6P/169/2022 konanie o rozvod manželstva rodičov mal. dieťaťa.

Podľa rodného mal. dieťaťa, predloženého v uvedenom konaní, sa mal. A. S. narodila dňa XX.XX.XXXX z matky U. S., nar. XX.XX.XXXX a otca H. S., nar. XX.XX.XXXX.

V konaní bola predložená správa kolízneho opatrovníka zo dňa 12.09.2022, z ktorej je zrejmé, že z manželstva účastníkov konania pochádzajú 4 mal. deti. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Otec bol v tom čase pracovne v K., v meste S.. Toho času už plnoletá H. a mal. A. sa nachádzali v domácnosti starých rodičov zo strany otca, ktorí otcovi v čase jeho pracovných povinností vypomáhali s deťmi. Mal. Q. a mal. U. sa nachádzali pri matke v K..

V konaní bol tiež predložený aj záznam z osobného rozhovoru so starým otcom X. S. zo dňa 05.10.2022, ktorý sa dostavil pred kolízneho opatrovníka a žiadal byť vypočutý. Starý otec uviedol, že jeho syn, otec mal. detí, je od januára 2022 v K., kde pracuje so svojou družkou. Všetky maloleté deti boli od januára 2022 u nich v dome. Poukázal na to, že otec sa o deti nestaral, výživné na deti neposielal. Domov často nechodil a ak prišiel, tak len na pár dní. Starí rodičia sa nevládali o deti postarať, majú v náhradnej osobnej starostlivosti 5 ďalších detí. Mal. A. v tom čase navštevovala materskú školu, starý otec jej hradil poplatky a vozil ju tam. Dieťa v noci plakalo za matkou, museli matke volať aj v neskorých hodinách. Bolo potrebné k nej v noci vstávať. Matka mal. detí bola v tom čase na Slovensku a chceli jej deti odovzdať.

6. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že s matkou maloletej dlhodobo nežije v spoločnej domácnosti. Opakovane odišla do K.. Sám sa staral tri roky o deti. Postupne sa situácia zmenila v tom smere, že si našiel prácu v K.. Toho času pracuje v K. ako operátor výroby. V práci dosahuje priemerný čistý mesačný príjem cca 1.230,- eur. Má vyživovaciu povinnosť ku trom deťom, k mal. A., mal. U. i a mal. Q.. K návrhu matky nevie zaujať jednoznačný postoj, ale keďže toho času prevažne žije v K., striktné udelenie súhlasu neodmieta. Zároveň však zvažuje v blízkej budúcnosti aj odchod na Slovensko, kde si vybavuje prácu, do ktorej by mohol nastúpiť dňa 23.02.2023, zatiaľ sa jednoznačne nerozhodol. Potvrdil, že podpísal spolu s matkou ako zákonný zástupca žiadosť o umiestnenie mal. A. do materskej školy v P., kde rodina žije. Urobil tak preto, lebo matka ho upozornila, že ak nebude maloletá navštevovať materskú školu, je možné, že úrady jej dieťa zoberú, takže je potrebné, aby absolvovala predškolskú prípravu. Naposledy mal. A.Š. videl asi pred dvomi týždňami, osobne dieťa navštívil. Matka žije v dvojizbovom byte spolu s druhom, ich spoločnými tromi deťmi a ďalším dieťaťom, ktoré má s druhom. O A. je v K. postarané, ale bol by rád, keby sa potom vrátila s ním na Slovensko. Má vedomosť, že mal. A. navštevuje v K. materskú školu raz týždenne na jednu hodinu. Túto informáciu vie od synov. Matka maloletej je aktuálne na rodičovskej dovolenke, pretože očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Matkin druh ich spoločné deti v domácnosti toleruje, ale nemyslí si, že ich má príliš rád. Deti majú pred ním rešpekt. Partner matky pracuje ako pomocná sila pri výrobe kebabu. Matka má spolu so svojim druhom jedno dieťa a očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Tvrdí, že matkin priateľ zvykne požiť alkoholické nápoje, a preto v prípade rozvodu manželstva požiadal, aby všetky tri deti mu boli zverené do osobnej starostlivosti.

7. Matka vo svojom mailovom podaní poukázala na to, že všetkým trom mal. deťom zabezpečuje osobnú starostlivosť. Deti žijú s ňou v K., nič im nechýba, majú všetko zabezpečené. Starí rodičia mal. detí zo strany otca odmietajú zabezpečovať starostlivosť ich mal. deťom, nakoľko majú v starostlivosti ďalších 5 mal. detí ich dcéry.

8. Z matkou predložených listín vyplýva, že mal. A. navštevuje v K. materskú školu. Otec maloletej podpísal dňa 21.12.2022 žiadosť o umiestnenie maloletej v materskej škole v P..

9. Súd vec takto právne posúdil.

10. Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. V zmysle čl. 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Matka sa domáha podaným návrhom nahradenia súhlasu otca s vycestovaním mal. dieťaťa do K.. V prvom rade súd považuje za potrebné ustáliť pojmové vymedzenie predmetu konania, keďže v danom prípade podľa obsahu návrhu nejde o nahradenie súhlasu otca s vycestovaním maloletej, ale o nahradenie súhlasu s vystaňovaním maloletej z územia Slovenskej republiky do K.. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka plánuje zostať bývať v K., má tam založenú domácnosť s novým partnerom, s ktorým majú spoločné dieťa a očakávajú narodenie ďalšieho. Maloletá A. v K. navštevuje materskú školu. Preto v takomto prípade nemožno hovoriť o nahradení súhlasu otca s vycestovaním maloletej, termín ktorý predpokladá krátkodobý pobyt v zahraničí (napr. počas dovolenky), navyše za situácie, kedy matka už s maloletou vycestovala do K., ale o nahradení súhlasu s vystaňovaním maloletej, majúcim za následok aj zmenu jej bydliska, školského zariadenia a jej celkového sociálneho a rodinného zázemia.

13. Právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa zásadne patrí obom rodičom. Ak sa rodičia nedohodnú o podstatnej záležitosti týkajúcej sa osoby maloletého dieťaťa alebo jeho majetku v rámci výkonu svojich rodičovských práv a povinností, rozhodne súd na návrh jedného z rodičov, a to len v prípade, ak ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa je oprávnený rozhodnúť ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Pod bežnými záležitosťami sa rozumejú tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. I keď je ktorýkoľvek z rodičov, ak je spôsobilý na právne úkony v plnom rozsahu a nebol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, zákonným zástupcom svojho dieťaťa, neznamená to, že by vo všetkých prípadoch stačilo, aby dieťa zastupoval jeden z rodičov bez toho, aby bol druhý rodič dopytovaný na jeho názor. Ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, sú dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine. Takže v prípade, ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. V zmysle § 35 Zákona o rodine sa za podstatné záležitosti sa vždy považuje vystaňovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie alebo zmena mena či priezviska maloletého. Ide však len o demonštratívny výpočet, a teda nevylučuje to, že súd posúdi ako dôležitú otázku tiež inú otázku súvisiacu s maloletým dieťaťom.

14. Pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých musí súd rešpektovať základné zásady, na ktorých je založený Zákon o rodine. Jednou zo základných zásad Zákona o rodine, je aj zásada vyjadrená v článku 5, v zmysle ktorej záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých vyplýva nielen zo zákona, ale aj z početných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a najmä prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa. Článok 3 odsek 1 Dohovoru o právach dieťaťa zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére.

15. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Rodičovské práva a povinnosti k mal. dieťaťu neboli doposiaľ súdnym rozhodnutím upravené. Matka žije v K. v spoločnej domácnosti so svojim novým partnerom, s ktorým vychovávajú spoločne ich mal. dieťa a očakávajú narodenie ďalšieho dieťaťa. Aktuálne sa pri matke nachádzajú aj jej 3 maloleté deti. Matka mal. A. vzala do K. z domácnosti starých rodičov maloletej zo strany otca, a to s ich súhlasom, nakoľko starí rodičia sa už o mal. deti nevládali starať a mal. A. za matkou plakala. Otec bol v tom čase pracovne v K., podľa uvedenia starého otca domov často nechodil, o deti sa nestaral. Otec v priebehu konania nevedel zaujať jednoznačný postoj k vystaňovaniu maloletej do K., výslovný súhlas s vystaňovaním maloletej matke však neudelil. Dôvodom jeho nejednoznačného postoja je skutočnosť, že aktuálne pracuje v K., avšak zároveň zvažuje v blízkej budúcnosti návrat na Slovensko, pričom chce prevziať starostlivosť o mal. deti. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že rodičia sa nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, v danom prípade o vystaňovaní mal. dieťaťa do cudziny.

16. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že matka maloletej má zabezpečené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú, býva v dvojizbovom nájomnom byte spolu so svojim partnerom a ich spoločným mal. dieťaťom. Maloletá v mieste bydliska matky zároveň navštevuje materskú školu. Je nesporné, že vysťahovanie dieťaťa do zahraničia je vážnym zásahom do rodičovských práv, súd však pri svojom rozhodnutí prihliadol aj na to, že otec maloletej sa prevažne pracovne zdržiava v K., a preto bude zachované aj jeho právo podieľať sa na výchove mal. dieťaťa, ako aj možnosť udržiavania a rozvoja vzájomných citových väzieb. Súd tiež zohľadnil aj postoj otca, z ktorého je zrejmé, že nemá výrazné námietky voči vysťahovaniu maloletej a sám vyhodnotil, že by bolo vhodné udeliť matke súhlas, a to s poukazom na skutočnosť, že dieťa sa už nachádza pri svojej matke a dvoch súrodencoch.

17. V situácii kedy matka má v K. stabilné zázemie a na územie Slovenskej republiky sa naplánuje vrátiť, pričom otec toho času nemôže vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, nakoľko sa prevažne zdržiava pracovne v K., súd dospel k záveru, že udelenie súhlasu matke s vysťahovaním maloletej namiesto otca je v najlepšom záujme maloletej.

18. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.